

U V O D

Prava i slobode predviđeni u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, i u njenim protokolima, direktno se primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.

Krivično zakonodavstvo je osnovni pravni instrument kojim svaka država uređuje pitanje zaštite ljudskih prava i sloboda i drugih individualnih vrijednosti. U odnosu krivičnog zakonodavstva i ljudskih prava i osnovnih sloboda, pored garantne zaštitne funkcije, značajna je i druga garantna funkcija koja podrazumijeva da se kažnjavanje za krivična djela odvija i provodi u Zakonom o krivičnom postupku propisanom postupku i u okviru utvrđenih principa. Svaki pojedini krivični postupak u Bosni i Hercegovini trebao bi se odvijati prema relevantnom: Zakonu o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, Zakonu o krivičnom postupku Brčko distrikta, Zakonu o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonu o krivičnom postupku Republike Srpske. Relevantnim članovima ovi zakoni propisuju da se njima utvrđuju pravila krivičnog postupka po kojima su dužni postupati stvarno nadležni sudovi, tužilac i drugi učesnici u krivičnom postupku, predviđeni tim zakonima, kada postupaju u krivičnim stvarima. Navedeno obavezuje takvo postupanje i u situacijama uređenim i drugim zakonima, kao što su relevantni zakoni o sudovima, tužilaštvima, sudskoj policiji, advokaturi i sl. Način na koji su međunarodni standardi ugrađeni u navedene zakone o krivičnim postupcima, u tom segmentu obavezujući principi postupanja u krivičnom postupku, dosljednost njihove potpune primjene u svim fazama ovog postupka, pokazuje u kojoj mjeri se poštuju, odnosno su poštovana individualna ljudska prava, naročito pravo na pravično suđenje, kao jedno od osnovnih od ovih prava kroz koje se reflektuju i mnoga druga garantovana prava u svakom konkretnom krivičnom postupku. Cilj svakog krivičnog postupka treba biti odlučivanje o krivici ili nevinosti pretpostavljenog učinioca krivičnog djela, u skladu sa pozitivnim krivičnim procesnim pravom, potpunim utvrđivanjem činjeničnog stanja i pravilnom primjenom odredbi materijalnog krivičnog prava, donošenjem potpune i istinite odluke u cilju uspostavljanja narušenog pravnog reda i mira, odnosno preventivne borbe protiv kriminaliteta. Ostvarivanje ovog cilja krivičnog postupka moguće je postići dosljednom primjenom odredbi i zakona o krivičnom postupku koje generalno utvrđuju njegove procesne principe, odnosno način i formu postupanja tokom krivičnog postupka u cjelini, kao i u svakoj pojedinoj fazi i procesnoj situaciji od strane svih subjekata.